

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۴
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۳/۲۳	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۷		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	
	نمره		

الف	معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)		
		اشعار و عبارات زیر را به نثر ساده و روان امروزی بنویسید.	
	۰/۲۵	۱- بترس از جهان دار یزدان پاک	
	۰/۲۵	۲- پس از باره، رودابه آواز داد	
	۰/۲۵	۳- مگوی آن چه هرگز نگفته است کس	
	۰/۲۵	۴- مثل بچه‌ای دو سه ساله، لب برچیده بود.	
	۰/۵	۵- جهان داری که در مُلکش خلل نیست	
	۰/۵	۶- کار دونان حيله و بی شرمی است	
	۰/۵	۷- جمعی ظرفا به در خانهٔ بخیلی رفتند تا از او چیزی آخذ کنند.	
	۰/۷۵	۸- این بوسهل مردی امام زاده و مُحنتشم و فاضل و ادیب بود.	
	۰/۷۵	۹- مُجملش گفتم، نگفتم زان بیان ورنه هم آفهام سوزد، هم زبان	
۱	۱۰- خورشید ز ابر تیره دهد روی گاه گاه چونان حصاری ای که گذر دارد از رقیب		
۱	۱۱- چون دمنه بدید که شیر در تقریبِ گاو چه ترحیب می‌نماید، خواب و قرار از وی بشد.		
ب	معنی واژه (۲ نمره)		
		در اشعار و عبارات زیر معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید.	
	۰/۲۵	۱۲- <u>أجرام</u> کوه‌هاست نهان در میان برف	
	۰/۲۵	۱۳- نتوانستند نزدیک آتش شدن از <u>تیش</u> ؛ درماندند.	
	۰/۲۵	۱۴- <u>حمالی</u> بیار تا با من <u>قماشه</u> به خانه آرد.	
	۰/۲۵	۱۵- به <u>پالیز</u> بلبل بنالد همی	
	۰/۲۵	۱۶- چه <u>زَمهریر</u> غریبی...! چگونه خاک نفس می‌کشد؟	
	۰/۲۵	۱۷- سر انجام دامادِ گرامی، <u>متعلقان</u> را به منزل خود منتقل کرد.	
	۰/۲۵	۱۸- عید نوروز از <u>ایام</u> <u>عتیق</u> یادگار مانده است.	
۰/۲۵	۱۹- چون که بازرگان سفر را <u>ساز کرد</u>		
پ	خودآزمایی (۳ نمره)		
	۰/۲۵	۲۰- امروزه فارسی زبانان به جای « تبجیل » از چه واژه‌ای استفاده می‌کنند؟	
	۰/۵	۲۱- مفهوم کنایی « از هُل حلیم نوی دیگ نیفتی ! » را بنویسید.	
ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ دوم			

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحات: ۴
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۳/۲۳	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۷		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	
	نمره		

۰/۵	۲۲- بیت زیر کدام آیه قرآنی را تداعی می کند؟ از پی هر شکست پیروزی است از دل شب ، سپیده می آید	
۰/۲۵	۲۳- بیت زیر از حافظ با کدام گزینه ارتباط معنایی دارد؟ « با صبا در چمن لاله سحر می گفتم الف) از راهروان سفر عشق در این دشت ب) در عرصه اندیشه من با که توان گفت ج) یا خون شهیدی است که جوشد ز دل خاک که : « شهیدان که اند این همه گلگون کفنان؟ » گلگونه سرشکی است اگر راه نوردی است سرگشته چه فریادی و خونین چه نبردی است هر جا که در آغوش صبا غنچه وردی است	
۰/۵	۲۴- در بیت زیر مقصود از « دریا » و « شبنم » چیست؟ « چون به دریا می توانی راه یافت سوی یک شبنم چرا باید شتافت ؟ »	
۰/۵	۲۵- مفهوم عبارت « به این شکستگی آرزو به صد هزار در دست » را بنویسید.	
۰/۵	۲۶- مقصود شاعر از « و ساعتی بعد / در باران متواتر پولاد / بریده بریده / افشا شدی » چیست؟	
	درک مطلب (۴ نمره)	(ت)
۰/۲۵	۲۷- در بیت « همی راند تیرگز اندر کمان سر خویش کرده سوی آسمان » مقصود از « سر خویش سوی آسمان کرده » چیست ؟	
۰/۲۵	۲۸- بیت « من آنم که در پای خوکان نریزم / مر این قیمتی ذر لفظ ذری را » بر کدام گزینه تأکید دارد؟ الف) گرامیداشت ارزش انسانی ب) بها دادن به جواهرات ج) بزرگداشت زبان فارسی د) پرهیز از ناپاکی و پلیدی	
۰/۲۵	۲۹- در بیت « آبی است ایستاده، در این خانه مال و جاه این آب ناروانِ شما نیز بگذرد » الف) منظور از « این خانه » چیست؟ ب) « آب ناروان » در مصرع دوم به چه معنی به کار رفته است؟	
۰/۲۵	۳۰- مفهوم کلی بیت های زیر را بنویسید. الف) هر که داند گفت با خورشید راز ب) اگر یک ذره را برگیری از جای کی تواند ماند از یک ذره باز ؟ خلل یابد همه عالم سراپای	
۰/۵	۳۱- در عبارت « طلبه جوان، قدری به همه سو خمید و رفت تا باز برف های نکوبیده را بکوبد. » مقصود از « برف های نکوبیده را بکوبد » چیست؟	
۰/۵	۳۲- در بیت « پاک است طربنامه خوش بوی سلوکش / این گل که چنین چهره خرسند گشوده است » دلیل شادابی و شکوفایی گل چیست؟	
ادامه سؤالات در صفحه سوم		

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۴
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۳/۲۳	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۷		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	
	نمره		

۰/۵	۰/۵	۳۳- با توجه به متن زیر، به سؤال‌ها پاسخ دهید. «بامدادان که خاطر باز آمدن بر رأی نشستن غالب آمد، دیدمش دامنی گل و ریحان و سنبل و ضیمران فراهم آورده و آهنگ رجوع کرده. گفتم: گل بستان را بقایب و عهد گلستان را وفای نباشد و حکیمان گفته اند: «هر چه نباید، دل بستگی را نشاید.» الف) حالت دوست سعدی هنگام برگشتن، چگونه بود؟ ب) یک ضرب المثل را در متن بالا بیابید و بنویسید.				
۰/۲۵	۰/۲۵	ث) تاریخ ادبیات و دانش‌های ادبی (۳ نمره) ۳۴- جاهای خالی را با کلمه مناسب پر کنید. الف) ابزار اصلی کار طنز پرداز است. ب) نثر کتاب «تاریخ بیبھی» نمونه ای از نثر است. ۳۵- درست یا نادرست بودن عبارت های زیر را مشخص کنید: الف) در اصطلاح ادبی، سخنی زیبا به شعر یا نثر را درستایش خداوند دیباچه می گویند. ب) منظومه گلشن راز یکی از مشهورترین آثاری است که رموز و اصطلاحات عرفان در آن بیان شده است. ج) نماد یا رمز در زبان فارسی به معنای معما و نشانه و اشارت است. ۳۶- متن زیر کدام شاعر را معرفی می کند: «از شاعران قصیده سرای معاصر است که در بروجرد متولد شد. او در قصیده طرحی نو در انداخت و زبان خشن آن را به زبان لطیف و نرم غزل نزدیک کرد.» ۳۷- در بیت زیر، کدام آرایه ادبی دیده نمی شود؟ چاه مقنّع است همه چاه خانه ها انباشته به گوهر سیماب سان برف الف) تشبیه ب) تکرار ج) تلمیح د) استعاره ۳۸- هر یک از آثار ستون «الف» مربوط به کدام پدیدآورنده در ستون «ب» است؟ (در ستون «ب» یک مورد اضافی است.)				
		<table border="1"> <tr> <td>«الف»</td> <td>«ب»</td> </tr> <tr> <td>الف) کشف الاسرار و عدّة الأبرار ب) مولوی چه می گوید</td> <td>۱- جلال الدین همایی ۲- نادر ابراهیمی ۳- رشید الدین میبیدی</td> </tr> </table>	«الف»	«ب»	الف) کشف الاسرار و عدّة الأبرار ب) مولوی چه می گوید	۱- جلال الدین همایی ۲- نادر ابراهیمی ۳- رشید الدین میبیدی
«الف»	«ب»					
الف) کشف الاسرار و عدّة الأبرار ب) مولوی چه می گوید	۱- جلال الدین همایی ۲- نادر ابراهیمی ۳- رشید الدین میبیدی					
ادامه سؤالات در صفحه چهارم						

باسمه تعالی

تعداد صفحه : ۴		ساعت شروع : ۸ صبح		رشته : ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی		سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	
مدت امتحان : ۹۰ دقیقه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۳/۲۳		سال سوم آموزش متوسطه		نام و نام خانوادگی:	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۷					
ردیف	سوالات	(پاسخ نامه دارد)		نمره			
۰/۷۵	۳۹- در بیت زیر، سه آرایه ادبی بیابید و نام آن‌ها را بنویسید. قمری ریخته بالم، به پناه که روم؟ تا به کی سرکشی، ای سرو خرامان از من؟						
	ج) شعر حفظی (۲ نمره) با انتخاب گزینه مناسب جاهای خالی را در مصرع های زیر، کامل کنید. ۴۰- سلسله موی دوست حلقه بلاست الف) دست (ب) داغ (ج) مهر (د) دام ۴۱- یعنی همه جا غیر خدا هیچ الف) طلبیدند (ب) شنیدند (ج) ندیدند (د) نبردند ۴۲- مصرع دوم بیت زیر را بنویسید. گشتم مقیم بزم او، چون لطف دیدم عزم او ۴۳- بیت های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید. الف) ای گل خوش نسیم من خویش را مسوز ب) یکی نالان در این دشت ب) چشم خون فشان می کشت						
۲۰	جمع نمره			« دلت گرم و امیدت بر خداوند »			

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۳/۲۳
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خردادماه سال ۱۳۹۷		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	
نمره		
(الف)	معنی و مفهوم شعر و نثر در تصحیح این بخش نظر همکاران محترم صائب است. (به معانی مشابه نمره تعلق می گیرد.) ۱- از خداوندی که صاحب جهان است بترس . ۰/۲۵ ص ۱۶ ۲- رودابه از بالای دیوار (قلعه) صدا زد. ۰/۲۵ ص ۱۴۷ ۳- حرفی را که کسی نگفته است ، تو نیز نگو . ۰/۲۵ ص ۱۰ ۴- مثل یک بچه دو سه ساله ساکت بود. ۰/۲۵ ص ۲۷ ۵- پروردگاری که در حیطة فرمانروایی او خلل و آسیب وجود ندارد . ۰/۵ ص ۳ ۶- کار مردم پست و ریاکار، حيله گری است و از این کار خجالت نمی کشند. ۰/۵ ص ۱۰۹ ۷- گروهی از اشخاص بذله گو و نکته سنج به در خانه خسیسی رفتند تا از او چیزی بگیرند . ۰/۵ ص ۱۳۸ ۸- بوسهل مردی بزرگ زاده و ثروتمند و بخشنده و ادب دان بود. ۰/۷۵ ص ۳۹ ۹- از ماجرای عشق، شمه ای با تو گفتم؛ زیرا اگر روشن تر بگویم؛ نه فهم تو، تحمل شنیدن آن را دارد و نه زبان من، قدرت بیان آن را دارد . ۰/۷۵ ص ۱۳۱ ۱۰- خورشید گاه گاهی از میان ابرهای تیره روی خود را نشان می دهد ، مانند یک زندانی که گاه گاهی از مقابل زندانبان می گذرد . ۱ ص ۱۵۳ ۱۱- وقتی دمنه دید که شیر برای نزدیکی به گاو خوش آمد گویی می کند ، مضطرب و پریشان شد. (آرامش خود را از دست داد.) ۱ ص ۵۲	
(ب)	معنی واژه: (برای هر واژه یک مورد کافی است .) ۱۲- اجرام : جمع جرم ، جته ها ، جسم ها ، ماده چیزها ۱۵۵ ص ۱۳- تبش : گرما ، حرارت ۳۶ ص ۱۴- قماشه : کالا ، متاع از هر جنس و هر جا، اسباب و اثاثه ۲۳ ص ۱۵- پالیز : بوستان ، کشتزار ۸ ص ۱۶- زمهریر : سرمای سخت ۱۵۹ ص ۱۷- متعلقان : وابستگان ۱۴۳ ص ۱۸- عتیق : دیرینه، گذشته، کهنه ۶۳ ص ۱۹- ساز کرد: مهیا ، آماده کرد ۱۲۹ ص	
(پ)	خودآزمایی: (به پاسخ های مشابه نمره تعلق می گیرد.) ۲۰- بزرگ داشت ۰/۲۵ ص ۵ ۲۱- با عجله برای کسب سود زیاد ، دچار خسران و ضرر بزرگ تری نشوی . ۰/۵ ص ۱۴۳ ۲۲- إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا (سوره انشراح آیه ۶) (معنی فارسی آن قابل قبول است.) ۰/۵ ص ۸۴ ۲۳- (ج) یا خون شهیدی است که جوشد ز دل خاک / هر جا که در آغوش صبا غنچه وردی است ۰/۲۵ ص ۸۰ ۲۴- دریا: ذات حق (عشق حقیقی) و شبنم: هر چیز مادی و بی ارزش (عشق مجازی) ۰/۵ ص ۱۲۸	
« ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم »		

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه		ساعت شروع: ۸ صبح
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خردادماه سال ۱۳۹۷		تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۳/۲۳
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		
ردیف	راهنمای تصحیح	
نمره		
	۲۵- این اثر دارای ارزش ذاتی و معنوی است و با کهنگی و شکستگی ارزشش از دست نمی‌رود. ۰/۵ ص ۹۹ ۲۶- بزرگی و جوانمردی حضرت ابوالفضل (ع) است که با شهادتش آشکار شد. ۰/۵ ص ۸۰	
ت	درک مطلب: (به پاسخ‌های مشابه نمره تعلق می‌گیرد.) ۲۷- دعا کردن ۲۸- (ج) بزرگ داشت زبان فارسی ۲۹- الف) این دنیا ۰/۲۵ ص ۱۴۰ (ب) مال و جاه ۳۰- الف) کسی که می‌تواند به عشق حق تعالی روی آورد و به کمال برسد، خود را اسیر عشق مادی و بی ارزش دنیایی نمی‌کند. ب) در مراتب وجود همه پدیده‌ها وابسته و همراه‌اند و این دقت و نظم در نظام آفرینش را نشان می‌دهد. ۰/۵ ص ۱۱۴ ۳۱- تا با سیاست‌های غلط حکومت، که اقدامی ضدآن صورت نگرفته بود، مبارزه کند. ۰/۵ ص ۱۰۵ ۳۲- چون سیر و سلوک پاک و بی آرایش دارد. ۰/۵ ص ۸۸ ۳۳- الف) دامنی از گل و ریحان و ضیمران و سنبل فراهم کرده بود. ۰/۵ ص ۶۰ ب) هر چه نباید، دل بستگی را نشاید. ۰/۵ ص ۶۰	
ث	تاریخ ادبیات و دانش‌های ادبی ۳۴- جمله‌های زیر را با کلمه‌های مناسب کامل کنید. الف) زبان هنرمندانه ۰/۲۵ ص ۱۳۵ (ب) بینابین ۰/۲۵ ص ۳۴ ۳۵- الف) نادرست ۰/۲۵ ص ۱ (ب) درست ۰/۲۵ ص ۱۱۳ (ج) درست ۰/۲۵ ص ۱۱۹ ۳۶- مهرداد اوستا یا محمد رضا رحمانی ۰/۲۵ ص ۷۶ (۳۷- د) استعاره ۰/۲۵ ص ۱۵۵ ۳۸- الف) رشیدالدین میبیدی یا مورد (۳) ۰/۲۵ ص ۱۱۰ ب) جلال الدین همایی یا مورد (۱) ۰/۲۵ ص ۱۰۷ ۳۹- تشبیه - ایهام - استعاره - واج آرایی - مراعات نظیر - ریخته بال کنایه از ناتوانی (۳ مورد) ۰/۷۵ ص ۷۲	
ج	شعر حفظی ۴۰- (د) دام ۰/۲۵ ص ۶۵ ۴۱- (ج) ندیدند ۰/۲۵ ص ۷۳ ۴۲- گشتم حقیر راه او، تا ساق شیطان بشکنم ۰/۵ ص ۱۱۷ ۴۳- الف) بلبل - دعای ۰/۵ ص ۳۲ ب) برزگری - آلاه ۰/۵ ص ۱۵۰	
	جمع نمره	۲۰
	« دست خدا همراهمان »	